DE FRYSKE MARREN

Raadsmemo

Datum	:	06 oktober 2026
Onderwerp	:	Naar een structureel sluitende begroting 2027 via de septembercirculaire 2026
Behandeld door	:	Team middelen
Telefoon en e-mail	:	info@defryskemarren.nl
Portefeuillehouder	:	de heer J. van Zanden
Zaaknummer	:	Z.897827
Doel memo	:	Informatieverstrekking

Toelichting
De septembercirculaire 2026 is op 15 september gepubliceerd. Deze is gebaseerd op de Miljoenennota van het rijk en ten tijde van het opstellen van de begroting was deze nog niet bekend. Voor onze gemeente levert dit financiële voordelen op voor de jaren 2027 t/m 2030.

Daarnaast ligt de Programmabegroting 2027 die behandeld wordt in Petear van 19 oktober en ter vaststelling voor bij de gemeenteraad van 2 november. Op basis van de structurele saldi in de Programmabegroting 2027 en de voorlopige beoordeling van deze begroting door de toezichthouder, is een reëel risico van preventief toezicht.[1] Het college wil dit voorkomen en door de vaststelling van de septembercirculaire 2026 en het autoriseren van de daarbij behorende begrotingswijziging te laten plaats vinden in dezelfde vergadering als de vaststelling van de begroting, kan preventief toezicht worden voorkomen.

Programmabegroting 2027 en meerjarenraming 2028-2030
De voorliggende programmabegroting 2027 en meerjarenraming 2028-2030 sluit met een marginaal positief structureel saldo van € 18.000 in 2027. Dit betekent dat eventueel elk nieuw voorstel moet worden voorzien van dekking. Vanaf 2028 is er een bezuinigingstaakstelling van bijna € 6 miljoen nodig om de verwachte structurele lasten te kunnen dekken. In het najaar van 2026 start dit ombuigingsproces. Hiervoor is een aanmelding voor een projectleider meegenomen in de begroting een bedrag van € 150.000 (zie gehonoreerde aanmelding 55).

Toezicht provincie
Na vaststelling van de Programmabegroting door het college op 8 september jl. is deze conceptbegroting conform voorgaande jaren ook verstrekt aan de toezichthouder de provincie. Op basis van deze conceptbegroting heeft de provincie aangegeven een tweetal incidentele aanmeldingen te beoordelen als structureel. Dit betekent dat de provincie in haar berekening van ons structurele begrotingssaldo een negatieve correctie van € 236.000 voor het jaar 2027 zal toepassen. Na deze correctie heeft gemeente De Fryske Marren een negatief structureel begrotingssaldo in 2027 van € 218.000 (€ 18.000 - € 236.000). Omdat ook de laatste jaarschijf (2030) een negatief structureel saldo heeft van € 3.621.000, betekent dit dat onze gemeente onder preventief toezicht zou vallen.[1]

Septembercirculaire 2026
De septembercirculaire 2026 heeft een positief effect op het begrotingsjaar 2027 en leidt tot een positief resultaat van ruim € 1 miljoen in 2027. Daarmee kan het verwachte structurele tekort op de begroting van 2027 worden opgelost en preventief toezicht kan hiermee worden voorkomen als

[1] Preventief toezicht houdt in dat de begroting van onze gemeente en de wijzigingen daarop vooraf goedkeuring van de toezichthouder (provincie) moeten krijgen.

de raad conform de bovenstaande methodiek middels een begrotingswijziging besluit. Deze begrotingswijziging bestaat voor een deel uit het verrekenen van de aanmeldingen met het structureel perspectief die door de toezichthouder als structureel worden bestemd.

De algemene reserve van onze gemeente staat onder druk en is daarmee kwetsbaar. Doordat wij zien dat de algemene reserve de komende jaren gaat afnemen, is het noodzakelijk om deze weer op peil te brengen en de financiële positie van de gemeente te versterken. Het positieve financiële effect van de septembercirculaire voor het jaar 2027 biedt hiervoor een mogelijkheid. Door dit voordeel in te zetten ter versterking van de algemene reserve, kan de financiële buffer van de gemeente worden vergroot. Hiermee wordt de weerbaarheid tegen toekomstige financiële risico's versterkt en ontstaat er meer ruimte om eventuele tegenvallers op te vangen. Daarom wordt voorgesteld om € 800.000 te storten in de algemene reserve.

De besluitvorming van de gemeenteraad over de septembercirculaire 2026 staat gepland voor 9 december. Dit is na het moment waarop de provincie de toezichtsvorm voor 2027 bepaalt. Om ervoor te zorgen dat de provincie bij het bepalen van de toezichtsvorm rekening kan houden met het positieve effect van de circulaire, worden deze septembercirculaire met bijbehorende eerste begrotingswijziging bij de begroting 2027 tijdens dezelfde raadsvergadering (2 november 2026) behandeld als de vaststelling van de begroting 2027. De provincie kan vervolgens op basis van de geactualiseerde begroting voor 2027 bepalen welk toezichtregime voor onze gemeente geldt. Met de verwerking van de septembercirculaire 2026 is er sprake van een positief structureel saldo in 2027 en daardoor zou de gemeente, conform voorgaande jaren weer onder repressief toezicht van de provincie vallen.

Digitaal bijgevoegd / ter inzage liggende stukken:

[1] Preventief toezicht houdt in dat de begroting van onze gemeente en de wijzigingen daarop vooraf goedkeuring van de toezichthouder (provincie) moeten krijgen.